

Братя Грим

Дъщерята на дърваря

Живели някога старец и старица. Старецът бил дървар. Каквото можел да събере и отсече, закарвал го на пазара и го продавал. С парите, които получавали, двамата живеели добре и били щастливи. Само едно нещо помрачавало дните им – нямали си рожба.

Веднъж когато дърварят отишъл в гората за дърва, дълго се мъчил да отсече едно старо сухо дърво. Най-после го отсякъл и то с трясък паднало на земята, а от пъна изскочило едно джудже и проговорило:

– Благодаря ти, че ме освободи, старче. Тук ме затвори преди деветстотин деветдесет и девет години един дявол и само някой добър човек можеше да ме освободи от магията. Ти си добър човек – продължило джуджето, – затова ще ти се отблагодаря и ще ти помогна да осъществиш най-съкровено то си желание. Вземи тази ябълка, тя е вълшебна. Изяж едната половина, а другата дай на жена си. Скоро ще ти се роди дъщеря, която ще бъде красива, умна и добра. Когато плаче, от очите ѝ ще се сипят бисери, когато се смее, от устата ѝ ще падат рози, а там, където стъпи, ще остава златна следа.

И като казало това, джуджето изчезнало. Старецът се прибрал у дома и изпълнил заръката му. След девет месеца, девет дни и девет часа жена му родила момиченце. То пораснало и станало красива девойка. Всичко, което предрекло джуджето, се сбъднало. От бисерите и златото, които продавал баща ѝ, тримата живеели богато, забравили грижи и неволи. След време много знатни момци започнали да идват и да искат ръката на девойката. За да не се раздели с дъщеря си, старецът им поставял неизпълними условия и те един по един се отказвали. А майката и бащата се подсмивали доволни.

През същите тези години в далечни земи пораснал прекрасен момък – смел, силен, с хубава руса коса и весели очи. Той чул за красивата дъщеря на дърваря и тръгнал на път, за да си опита късмета. Дълго яздил и накрая стигнал до дома му. Ала същия ден при него бил дошъл дяволът, който искал да му отмъсти, заедно освободил джуджето.

– Хей, старче – извикал дяволът, – дай ми дъщеря си за жена, иначе ще те погубя.

Старецът се разтреперил от страх, сълзи бликнали от очите му. Но точно в този момент пристигнал момъкът, хванал дявола за опашката, завъртял го във въздуха и го запокитил далече в небето. Дърварят го прегърнал, нарекъл го свой син и му обещал дъщеря си за жена. Момъкът се зарадвал, яхнал коня си и тръгнал да се приготви за сватбата.

Дърварят и жена му обаче били много стари и нямало да издържат дългия път, пък и нямало кой да придружи дъщеря им. И докато се

чудели какво да правят, пред къщата спряла обкичена с цветя кола с два бели коня. В нея седели нагиздена жена и девойка.

– Добър ви ден, добри хора – рекли те, – ние идваме за булката.

– А вие кои сте? – попитал старецът.

– Аз съм роднина на младоженеца – казала жената, – а това е моята дъщеря.

Девойката се сбогувала с родителите си и се качила в колата. Пътували дълго и един ден храната и водата се свършили. Девойката помолила жената за залък хляб, но тя ѝ отговорила, че няма. Помолила я за глътка вода, а тя каза:

– Ако ми дадеш едното си око, ще ти дам вода!

Девойката се изплашила и заплакала. От очите ѝ се посипали бисери. Злата жена ги събрала, но не ѝ дала вода, докато тя не дала окото си в замяна. След няколко дни бедната девойка била принудена да даде и другото си око за малко вода. Точно тогава пристигнали до едно село. Край селото имало кладенец. Двете жени свалили сляпата девойка от колата, взели ѝ хубавите дрехи и я бутнали в кладенеца. Тръгнали отново и скоро стигнали в града, в който живеел хубавият момък. Злата жена спуснала воал на лицето на дъщеря си и когато момъкът ги посрещнал, нищо не разбрал. Той помолил бъдещата си жена да отиде до дома му пеша, за да остави златните си следи на бедните, та и те да бъдат щастливи на сватбения ден. Тръгнали те, ала скоро момъкът станал за смях на бедняците, защото нито златни следи имало, нито рози падали от устните на невестата.

В същото време край кладенеца, в който злата жена бутнала клетата девойка, минал един сиромаш. Той чул плач, надникнал в кладенеца и що да види – върху купчина бисери седяла сляпа девойка и плачела, а от очите ѝ продължавали да се сипят бисери. Сиромашът измъкнал девойката от кладенеца и я повел към дома си. По пътя тя му разказала какво ѝ се случило. После сиромашът се върнал да вземе бисерите, а девойката му казала да построи от тях красив дворец. Когато дворецът бил готов, така сияел в своето великолепие, че нямало човек, който да не се спре да му се възхити. Сиромашът разказал това на девойката, а тя се усмихнала доволно и от устните ѝ паднала уханна роза.

– Занеси розата на най-юначния мъж в града – рекла девойката на сиромаша. – Ако те попита колко струва, кажи му: „Две очи“.

Сиромашът направил така, както му поръчала девойката. Като го видяла от прозореца с красивата роза, дъщерята на злата жена веднага поискал да я има. Но щом чула каква е цената ѝ, тя се сетила за очите на

сперницата си, които майка ѝ пазела в едно сандъче. Дала ги на сиромаша и взела розата. Той ги занесъл на девойката и в този миг през прозореца влетял бял гълъб, кацнал на земята и на негово място се появило джуджето. То взело очите, наместило ги под клепачите на девойката. Тя веднага прогледнала, весело се засмяла и стаята се изпълнила с рози и уханье.

Вечерта злата жена видяла розата в косите на дъщеря си и разбрала какво е станало. Разбесняла се, разфучала се и хукнала навън. Отишла при дявола, който още лекувал раните си от падането, след като момъкът го метнал в небесата. Злата жена паднала на колене и рекла:

– Ти ме изпрати в къщата на дърваря, аз изпълних каквото ми поръча, ала сега ме чака сигурна смърт, ако зет ми разбере истината. Какво да правя?

– Край градските стени тече бистър ручей – казал дяволът. – В него плува златна рибка. Хвани я, разрежи я и ще намериш златна облица. Сложи облицата на ухото на дъщеря си и другата девойка веднага ще умре.

Злата жена изпълнила всичко, което ѝ поръчал дяволът. Сложила облицата на ухото на дъщеря си, без да ѝ казва нищо. В същия миг дъщерята на дърваря се простряла мъртва на земята.

Вечерта, като си легнала, младоженката свалила облицата и я сложила под възглавницата. Тозчас девойката в бисерния дворец оживяла. Така ставало дни и нощи наред.

Един ден момъкът се прибирал от лов и видял на прозореца бял гълъб. Пуснал стрела, но гълъбът полетял и започнал да кръжи над него. Момъкът го последвал и скоро стигнал до бисерния дворец. Гълъбът влетял вътре, кацнал на земята и се превърнал в джудже. То повело момъка към една стая, където лежала мъртва чудно хубава девойка. Момъкът коленичил и за първи път в живота си заплакал. Останал така, докато се стъмнило. Жена му го чакала-чакала и накрая решила да си легне. Махнала облицата и в този миг девойката в бисерния дворец оживяла. Като видяла момъка до себе си, започнала да плаче и да се смее. Стаята се изпълнила с бисери и рози. Момъкът разбрал какво се е случило, яхнал коня си и се прибрал у дома. Взел облицата изпод възглавницата на жена си и веднага се върнал в бисерния дворец. На другия ден вдигнали истинска сватба, а злата жена и дъщеря ѝ прогонили през девет планини в десета.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки

Превод – Димитър Стоев

Илюстрации – Антония Дончева

Редактор – Петя Дочева

Технически редактор – Иван Додов

Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2511>]